"YASHIL IQTISODIYOT VA TARAQQIYOT"

23-24 OCTOBER 2025

2030 UZBEKISTAN STRATEGY

CONFERENCE "GLOBAL AND NATIONAL ECONOMIC TRENDS"

TOSHKENT DAVLAT IQTISODIYOT UNIVERSITETI

GLOBAL VA MILLIY IQTISODIYOT TRENDLARI: "O'ZBEKISTON – 2030" STRATEGIYASI

GLOBAL AND NATIONAL ECONOMIC TRENDS: "UZBEKISTAN–2030" STRATEGY

ГЛОБАЛЬНЫЕ И НАЦИОНАЛЬНЫЕ ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ТЕНДЕНЦИИ: СТРАТЕГИЯ «УЗБЕКИСТАН –2030»

FORUM

YASHIL IQTISODIYOT VA TARAQQIYOT

2025

ELEKTRON ILMIY JURNAL

MAXSUS SON

IV GLOBAL VA MILLIY IQTISODIYOT TRENDLARI: "O'ZBEKISTON – 2030" STRATEGIYASI

23-24 OKTYABR

- MACROECONOMIC STABILITY
- LABOR MARKET IN THE GREEN ECONOMY
- GLOBAL ECONOMY AND INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS
- GREEN INVESTMENT AND FINANCING
- GREEN TECHNOLOGIES
- ECO-TOURISM
- GREEN INNOVATIONS

CONFERENCE "GLOBAL AND NATIONAL ECONOMIC TRENDS"

TASHKENT STATE UNIVERSITY OF ECONOMICS

2nd CONF
BANKING A
FINANCIAL
DIRECTION
THE PRIVA

BANK-MOLIYA TIZIMI VA XUSUSIY SEKTORNI RIVOJLANTIRISH YO'NALISHLARI

2030

TOSHKENT DAVLAT
IQTISODIYOT UNIVERSITETI

IV GLOBAL VA MILLIY IQTISODIYOT TRENDLARI: "O'ZBEKISTON – 2030" STRATEGIYASI FORUMI

(MAXSUS SON)

TOSHKENT–2025

Elektron nashr. 856 sahifa.
2025-yil, 23-24-oktyabr.

Bosh muharrir:
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir oʻrinbosari:
Karimov Norboy Gʻaniyevich

Muharrir:
Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

ISBN: 978-9910-8110-8-1

UOʻK: 004.89(575.1)(062)
KBK: 32.813(5Oʼ)ya1
T 97

Tahrir hay’ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, Oʻzbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, Oʻzbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, “Nobel” mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a’zosi, Turkiya – Oʻzbekiston doʻstlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat Gʻafforovna, pedagogika fanlari boʻyicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdugʻaniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoira Azimovna, iqtisodiyot fanlari boʻyicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Koʻnak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixoʻja oʻgʻli, iqtisodiyot fanlari boʻyicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, Oʻz.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshligʻi oʻrinbosari
Ochilov Farkhod, Oʻzbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshligʻi
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari boʻyicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil oʻgʻli, texnika fanlari boʻyicha falsafa doktori (PhD), katta oʻqituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari boʻyicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari boʻyicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon oʻgʻli, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor oʻgʻli, TDIU katta oʻqituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.

Editorial board:
Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhriddinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow))
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po‘latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)
G‘afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o‘qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja’sur Artiqboy o‘g‘li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Khusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Rakhimovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridakhon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 Makroiqtisodiyot
08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 Qishloq xo‘jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 Xizmat ko‘rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 Ekonometrika va statistika
08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 Marketing
08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 Menejment
08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Jurnalning ilmiyligi:

““Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro‘yxatdan o‘tkazilgan.

MUNDARIJA

INNOVATSION SIYOSATNI AMALGA OSHIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI – OLIY TA'LIM TRANSFORMATSIYASI, RAQAMLI MODERNIZATSIYA VA BARQAROR RIVOJLANISH OMILLARI 13
Sharipov Kongratbay Avezimbetovich

O'ZBEKISTON YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISHI: ZARURAT, MAQSADI VA AYRIM MUAMMOLARI, YECHIMLAR 16
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna

FAN, TA'LIM VA ISHLAB CHIQARISHDAGI SO'NGGI TENDENSIYALAR VA INNOVATSIYALAR 25
To'ychiyev Olimjon Alijonovich

QURILISH TASHKILOTLARIDA KREDITGA LAYOQATLILIKNI BAHOLASHNI RAQAMLASHTIRISH 30
Mavlanov Normo'min Normamatovich

BUDJET TASHKILOTLARIDA DAVLAT XARIDLARINI SAMARALI TASHKIL ETISHDA ELEKTRON SAVDOLARNING AHAMIYATI 37
Turabov Sarvar Abdumalikovich

O'ZBEKISTONNI MINTAQAVIY TA'LIM VA ILM-FAN HABIGA AYLANTIRISHNING ISTIQBOLLI YO'NALISHLARI 41
Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li

HUDUDIY RIVOJLANISH STRATEGIYALARIGA INNOVATSION KOMPONENTLARNI INTEGRATSIYA QILISH USULLARI 46
Muminov Fazliddin Xusniddin o'g'li

OROL DENGIZI MEROSI: EKOLOGIK FOJIANI BARQAROR EKOTURIZM IMKONIYATLARIGA AYLANTIRISH 52
Zufarova Nozima

KORXONALARNING YASHIL MARKETING STRATEGIYASINI ISHLAB CHIQISH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH 60
Ergashxodjayeva Shaxnoza Djasurovna

O'ZBEKISTONDA ISHCHI KUCHI BOZORINING TAKRORIY AMAL QILISHINING NAZARIY JIHATLARI 66
Mamaraximov B.E.

BANK-MOLIYA TIZIMIDA QIMMATLI QOG'OZLAR VA MOLIYAVIY INSTRUMENTLARDAN FOYDALANISH ORQALI GAROV DIVERSIFIKATSIYASINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI 70
Xolbozorov Husniddin Norbek o'g'li

YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA TO'QIMACHILIK SANOATIDA MARKETINGNING INNOVATSION KONSEPSIYALARI 76
Jumayev Olimjon Sadulloyevich, Axmedova Shoxsanam Sindbod qizi

SAVDO KORXONALARIDA EKOLOGIK MAHSULOTLARNI TARG'IB QILISH VA SOTISHNI RAG'BATLANTIRISH USULLARI 84
Jalalova Dildora Jamolovna

DIRECTIONS OF FORMING AND PROVIDING A COMPETITIVE EXPORT-ORIENTED ECONOMY IN UZBEKISTAN 87
Asatullaev Khurshid Sunatullaevich, Nasirkhodjaeva Dilafruz Sabitkhanovna, Abdullayeva Madina Kamilovna

FROM SCIENCE TO BUSINESS: HOW UNIVERSITIES STIMULATE INNOVATION 94
Prof. A. Bobozhonov, Prof. A.M. Shatre, Assoc. Prof. V. Kirilova Vladimirova, prof. R.Kh. Karlibaeva

PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF GREEN TECHNOLOGIES IN UZBEKISTAN BASED ON ADVANCED INTERNATIONAL EXPERIENCE 100
Otamuratov Sarvar

SPECIFIC FEATURES OF MIGRATION FROM UZBEKISTAN AND PROSPECTS FOR ORGANIZATIONAL IMPROVEMENT 105
Sabirova Lola Shavkatovna, Shaislamova Nargiza Kabilovna

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

KORXONA BARQAROR AXBOROT TIZIMINI YARATISH QIYINCHILIKLARI 112
Abidov Abdujabbar Abduxamidovich

TIJORAT BANKLARI FAOLIYATIGA FOIZ RISKINING TA'SIRI VA ILMIY-NAZARIY ASOSLARI 119
Isakov.J.Ya

CREATION OF A MECHANISM FOR THE DEVELOPMENT AND INTRODUCTION OF A MODEL OF COMPLETE TRANSITION TO THE NETZERO ENERGY SYSTEM IN UZBEKISTAN 127
Makhmudova Guljakhon N., Gulomova Nigora Farxadovna

УСИЛЕНИЕ ВОЗДЕЙСТВИЯ ХОЗЯЙСТВЕННОГО МЕХАНИЗМА НА СТОИМОСТНУЮ ОЦЕНКУ ОСНОВНЫХ ФАКТОРОВ ПРОИЗВОДСТВА 133
Алишер Расулев, Сергей Воронин

РОЛЬ ФИНАНСОВОЙ ГЛОБАЛИЗАЦИИ В РАЗВИТИИ МАЛОГО И СРЕДНЕГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА: ПЕРСПЕКТИВА И ПРИКЛАДНЫЕ РЕШЕНИЯ ДЛЯ ИХ ПЕРЕХОДА К МСФО 143
Эргашева Шахло Тургуновна

DEVELOPMENT PROSPECTS OF AGRICULTURAL ECONOMIC ACTIVITY UNDER DIGITAL TRANSFORMATION 151
Boburjon Vafoev

ENERGETIKA TIZIMIDAGI KORXONALAR MOLIYAVIY HOLATINING TAHLILI 157
Matnazar Yusupovich Raximov

АСПЕКТЫ УПРАВЛЕНИЯ РАЗВИТИЕМ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО ТУРИЗМА В РЕСПУБЛИКЕ 162
Очилова Хилола Фармоновна

TA'LIM XIZMATLARI BOZORINI TAKOMILLASHTIRISHNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLAR 167
Abdullayev Suyun Artikovich

THE INTERCONNECTION BETWEEN DIGITAL LEARNING PLATFORMS AND THE DIGITAL ECONOMY 171
Kuchkarov Takhir Safarovich, Kholmonov Shodiyor Karshiboyevich

BANK-MOLIYA TIZIMI VA XUSUSIY SEKTORNI RIVOJLANTIRISHDA YANGI TEXNOLOGIYALAR YORDAMIDA BANK FAOLIYATINI RAQAMLASHTIRISH IMKONIYATLARI 174
Norov Akmal Ruzimamatovich

РАЗВИТИЕ БАНКОВСКО-ФИНАНСОВОЙ СИСТЕМЫ И ЧАСТНОГО СЕКТОРА В РАМКАХ ПЕРСПЕКТИВ ВСТУПЛЕНИЯ ВО ВСЕМИРНУЮ ТОРГОВУЮ ОРГАНИЗАЦИЮ 180
У.А.Юлдашева

ЗЕЛЕНЫЕ ПОТРЕБИТЕЛИ - ПУТИ РАЗВИТИЯ ЗЕЛЕНОГО РОСТА В РАМКАХ УСТОЙЧИВОЙ ЭКОНОМИКИ 185
Дехканова Наргиза Шарифовна

ЭКОЛОГИЧЕСКИЙ АУДИТ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ 192
Ходжаева М.Х.

TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHDA AHOLINING MOLIYAVIY SAVODXONLIGINI OSHIRISH YO'LLARI 199
Akbarova Barno Shuxratovna

SUSTAINABLE ECONOMIC GROWTH THROUGH TOURISM UNDER THE GREEN ECONOMY FRAMEWORK 204
Jumayev Akbar Mahmudovich

MAKROIQTISODIY BARQARORLIKNI TA'MINLASHDA BANK TIZIMINI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI 210
Erkinxojiyev Ismoiljon Ikromjon o'g'li

YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA MINTAQAVIY SANOAT KORXONALARIDA KORPORATIV MADANIYATNI RIVOJLANTIRISH VA BOSHQARUV SAMARADORLIGINI OPTIMALLASHTIRISH 216
Matrizayeva Dilaram Yusupbayevna

UZBEKISTAN AT THE CROSSROADS OF HISTORY AND GREEN INNOVATION: FROM THE GREAT SILK ROAD TO A SUSTAINABLE FUTURE 220
Avalova Gulshod Murodullayevna

ГЛАВНЫЕ ВЕКТОРЫ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ПОЛИТИКИ ПО ОБЕСПЕЧЕНИЮ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ В УЗБЕКИСТАНЕ 226
Абдуллаева М.К.

ENVIRONMENTAL MANAGEMENT IN THE INDUSTRIAL CLUSTERS SYSTEM IN UZBEKISTAN: MODERN TRENDS AND DEVELOPMENT PROSPECTS 233
Kholikova Rukhsora Sanjarovna

HUDUDDAGI KICHIK BIZNESNING SAMARALI TARKIBIY TUZILMASINI SHAKLLANTIRISHDA MUTASSADI TASHKILOTLARNING O‘ZARO UYG‘UN HARAKATINI TASHKIL ETISH 239
Sharipov Kuvondik Baxtiyorovich

BUSINESS ANALYTICS IN HISTORICAL PERSPECTIVE: LESSONS FROM THE INDUSTRIAL REVOLUTION TO THE DIGITAL AGE 246
Burxanova Sabo Tulanovna

“COST ENGINEERING”NING NAZARIY ASOSLARI VA UNI IQTISODIY SAMARADORLIKNI OSHIRISHDAGI O‘RNI 252
Zaynitdinova Umida Djalalovna

FEATURES AND WAYS OF FURTHER DEVELOPMENT OF THE DIGITAL ECONOMY 256
Kobilov Alisher, Majidova Irodahon

ПИЩЕВАЯ ИНДУСТРИЯ УЗБЕКИСТАНА: АГРАРНЫЙ ИМПУЛЬС, ЭНЕРГЕТИЧЕСКОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ И ЦЕНОВАЯ КОНЪЮНКТУРА 263
Юлдашев Голибжон Тургунович, Элдорбеков Гофурбек Искандарбек угли

INCOME INEQUALITY AND MACROECONOMIC DETERMINANTS IN UZBEKISTAN: AN EMPIRICAL ANALYSIS 273
Muhammad Eid Balbaa, Marina Sagatovna Abdurashidova

РЫНОК ТРУДА В УСЛОВИЯХ ФОРМИРОВАНИЯ ЗЕЛЕНОЙ ЭКОНОМИКИ УЗБЕКИСТАНА 276
Амирджанова Ситора Суннат кизи

EKOLOGIK QO‘RIQXONALARDA MONITORING JARAYONLARINING IQTISODIY VA TASHKILIY AHAMIYATI 282
Homidov Hamdam Hasan o‘g‘li

ГАРМОНИЗАЦИЯ НАЦИОНАЛЬНЫХ СТАНДАРТОВ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЕТА В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН В СООТВЕТСТВИИ С МСФО 288
Абдужалилова Дилноз Абдусаттаровна

SUSTAINABLE TOURISM AND BIODIVERSITY PROTECTION: CASE OF UZBEKISTAN WITHIN THE UNESCO WORLD HERITAGE FRAMEWORK 294
Yuldasheva Dilnoza Ulugbekovna

ПРАКТИЧЕСКОЕ ПРИМЕНЕНИЕ НЕЙРОМАРКЕТИНГА НА МАРКЕТПЛЕЙСАХ (WILDBERRIES, UZUM MARKET, ЯНДЕКС МАРКЕТ) 300
Юлдашев Жамшид Абрарович

ЗЕЛЕНАЯ ЭКОНОМИКА КАК СТИМУЛ РАЗВИТИЯ РЫНКА ТРУДА УЗБЕКИСТАНА 309
Шаюсупова Наргиза Тургуновна

GLOBALLASHUV SHAROITIDA YASHIL IQTISODIYOTNI RIVOJLANISHI O‘ZBEKISTONNING XALQARO SAVDOSIGA VA IQTISODIY XAVFSIZLIGIGA TAHDID SIFATIDA 315
Mamatov Mamajan Ahmadjonovich

SUG‘URTA TASHKILOTLARI FAOLIYATI SAMARADORLIGINI OSHIRISH VA INNOVATSION SUG‘URTA MAHSULOTLARINI JORIY QILISH MASALALARI 321
Xalikulova Gulzada Tadjimuratovna

O‘ZBEKISTON OZIQ-OVQAT BOZORIDA YASHIL MARKETING STRATEGIYALARIDAN FOYDALANISH ORQALI BARQAROR ISTE’MOLNI RAG‘BATLANTIRISH 333
Eshmatov Sanjar Azimqulovich

ИННОВАЦИОННЫЕ ЗЕЛЁНЫЕ ТЕХНОЛОГИИ В РАЗНЫХ ОТРАСЛЯХ ЭКОНОМИКИ: ГЛОБАЛЬНЫЙ ОПЫТ И НАЦИОНАЛЬНАЯ ПРАКТИКА 337
Назарова Раʼно Рустамовна, Мусаева Гавхар Ахматжон кизи

YASHIL IQTISODIYOTDA MEHNAT BOZORI: O‘ZBEKISTON TAJRIBASI VA ISTIQBOLLARI 343
Homidjonov Fozilxon Umarxon o‘g‘li, Haydarov Kamoliddin Baratovich

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

GREEN INVESTMENT: PATHWAYS TOWARD A SUSTAINABLE FUTURE 348
Odilova Sitora Sayfitdin kizi

YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA O'ZBEKISTON SANOAT KORXONALARIDA MARKETING STRATEGIYALARINI TAKOMILLASHTIRISH 351
Kutbitdinova Mohigul Inoyatovna

QURILISH MATERIALLARI SANOATIDA YASHIL TEXNOLOGIYALAR VA RAQAMLI TRANSFORMATSIYANING BARQAROR RIVOJLANISHGA TA'SIRI 356
Metyakubov Azamat Djumanazarovich

ELEKTR SANOAT KORXONALARINING IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDA MARKETING VOSITALARIDAN FOYDALANISH ISTIQBOLLARI 361
Tursunxo'jayev Sardor Jamoliddin o'g'li

УЧЕТ ЗАТРАТ И МЕТОДЫ ОПРЕДЕЛЕНИЯ СЕБЕСТОИМОСТИ ПРОДУКЦИИ В НЕФТЕГАЗОВОЙ ОТРАСЛИ 368
Махкамова Саида Гайратовна

MILLIY HISOBLAR TIZIMIDA INTELLEKTUAL MULK MAHSULOTLARINI MAKROIQTISODIY DARAJADA HISOBGA OLISHNING METODOLOGIK ASOSI........ 375
Sunnatov Muxtor Ne'matovich

RENEWABLE ENERGY AND MACROECONOMIC STABILITY IN CENTRAL ASIA: PATHWAYS WITHIN THE GREEN ECONOMY 382
Khabibullo Abdullaev

JAHON SUG'URTA AMALIYOTI ASOSIDA O'ZBEKISTON SUG'URTA BOZORIDA YANGI RIVOJLANISH YO'NALISHLARI........ 387
Abdimo'minova Saodat Taxirjonovna

INTEGRATING DATA SCIENCE INTO GREEN FINANCING AND ECO-INNOVATIONS: ACHIEVING THE GOALS OF UZBEKISTAN–2030 397
Norboev Odil Abraevich, Kungratov Ilmurod Kuzibay ugli

O'ZBEKISTONDA SANOAT ISHLAB CHIQARISHINI DIVERSIFIKATSIYALASH AMALIYOTI VA ISTIQBOLLARI 404
Olimov Maqsudjon Komiljon o'g'li

СОЗДАНИЕ ЗЕЛЕНОГО ЭНЕРГЕТИЧЕСКОГО КОРИДОРА В ЕВРОПУ: РЕГИОНАЛЬНЫЙ ПОТЕНЦИАЛ АЗЕРБАЙДЖАНА, КАЗАХСТАНА И УЗБЕКИСТАНА........ 411
Лала Гамидова Адиль, Арзуман Гусейнов Айдын

MAHALLA TIZIMIDA AHOLINI OZIQ-OVQAT MAHSULOTLARIGA BO'LGAN ISTE'MOL TALABLARI MODELI........ 419
S. Qulmatova

AHOLI ICHKI MIGRATSIYASINING MEHNAT BOZORIGA TA'SIRINI STATISTIK O'RGANISH 427
Mirolimov Mirislom Mirshokir o'g'li

O'ZBEKISTONDA BANK TIZIMINI RAQAMLASHTIRISH TENDENSIYALARI VA MUAMMOLARI 434
Jumaniyozova Mukaddas Yuldashevna

ЗЕЛЁНЫЕ ФИНАНСЫ: ГЛОБАЛЬНЫЕ ТРЕНДЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ 438
Фаттахова Муниса

QISHLOQ XO'JALIGI SOHASI FAOLIYATINI DAVLAT TOMONIDAN MUVOFIQLASHTIRISH VA BOSHQARISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH 444
Tuxtamishev Shodimurod Qurbonboyevich

MARKETING TADQIQOTLARI ASOSIDA MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORT SALOHIYATINI OSHIRISH........ 452
Xojiyev Elshod Yoqub o'g'li

СПОСОБЫ УПРАВЛЕНИЯ НАУЧНЫМИ УЧРЕЖДЕНИЯМИ В ЦЕЛЯХ ПЕРЕХОДА НА РАЗРАБОТКУ ЗЕЛЕНЫХ ИННОВАЦИЙ 459
Юдаков Александр Андреевич

O'ZBEKISTONNI JAHON SAVDO TASHKILOTIGA A'ZO BO'LISHINING OZIQ-OVQAT XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHGA TA'SIRI........ 466
Axmedova N.A.

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA KLASTERLAR FAOLIYATINI TAKOMILLASHTIRISHNING IQTISODIY MEXANIZMI 471
Sherkulov Shohruh Erkin o'g'li

DEVELOPMENT SCENARIOS OF UZBEKISTAN'S ACTIVE LABOR FORCE UNTIL 2030 AND THEIR ECONOMIC IMPLICATIONS 476
Ganiev Bakhtiyor Zulfikor ugli, Rakhmonov Bekzod Sharibjon ugli

РАЗВИТИЕ ЗЕЛЁНОЙ ЭКОНОМИКИ КАК ФАКТОР СТИМУЛИРОВАНИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ АКТИВНОСТИ ЖЕНЩИН В УЗБЕКИСТАНЕ 481
Дониерова Фотимабону Алишер кизи

YASHIL ENERGETIKA VA UNING IQTISODIY TARAQQIYOTDAGI O'RNI 488
Babadjanova Malika Ruzimova

BENCHMARKING IN THE AUTOMOTIVE INDUSTRY: STRATEGIES FOR SUSTAINABLE COMPETITIVENESS 492
Abdurashidova Nigora

УЗБЕКИСТАН СТРЕМИТСЯ К УСТОЙЧИВОМУ ЭКОНОМИЧЕСКОМУ РОСТУ, ВНЕДРЯЯ ПРИНЦИПЫ «ЗЕЛЁНОЙ» ЭКОНОМИКИ 498
Сагдуллаева Гулнора Ботыровна

O'ZBEKISTONDA FAOLIYAT YURITAYOTGAN KOMPANIYALARNING GLOBAL MARKETING STRATEGIYALARIDAN FOYDALANISH YO'NALISHLARI 502
Sharipov Ixtiyor Baxtiyorovich

ZAIF BANDLIKDAN UNUMLI BANDLIK SARI TRANSFORMATSIYA: O'ZINI O'ZI BAND QILISH 507
Qurbonov Samandar Pulatovich

ВОЗОБНОВЛЯЕМАЯ ЭНЕРГИЯ В ГЛОБАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКЕ: ТЕКУЩИЕ ТЕНДЕНЦИИ И БУДУЩЕЕ РАЗВИТИЕ 514
Мехрибан Самедова Тофик

RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING MEHNAT UNUMDORLIGINI OSHIRISHGA TA'SIRI 521
Zafar Alisherovich Mamadiev, Nodira Isametdinovna Xasanxonova

SAVDO KORXONALARIDA BUXGALTERIYA HISOBINI XALQARO STANDARTLARGA INTEGRATSIYA QILISH MEXANIZMLARI 526
Ablazov Lazizbek Abdiqosimovich

TIJORAT BANKLARINING TRANSFORMATSIYASI JARAYONINI TAKOMILLASHTIRISH 530
Ziyadullaev Z.

TO'LOV TIZIMI KONSEPTUAL MODELINING SHAKLLANISH TAMOYILLARI 537
Toshniyozov Sherali Kamoliddinovich

STAFF PERFORMANCE EVALUATION BASED ON KPI SYSTEM INDICATORS 546
Rakhmatullaeva Shakhnoza Khamidovna, Sadriddinova Sevinchkhon

SUSTAINABLE DEVELOPMENT AND THE TRANSITION TO A GREEN ECONOMY IN THE CONTEXT OF GLOBAL ECONOMIC TRENDS 555
Svetlana Yurievna Shatokhina

MILLIY TARBIYA OMILLARI VA MILLIY MADANIY YONDASHUV ASOSIDA TALABALARDA O'QUV TASHABBUSKORLIGINI RIVOJLANTIRISHNING NAZARIY-AMALIY ASOSLARI 560
Azimova Nilufar Nuriddinovna

TIJORAT BANKLARI TOMONIDAN KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINI TA'MINLASHDA BANK RESURSLARINING ROLI 567
Xodjayeva Jeyrona Ravshonbek qizi

O'QUV DASTURINI INTEGRATSIYALASH VA YASHIL KO'NIKMALARNI RIVOJLANTIRISH: AKADEMIK VA SANOAT O'RTASIDAGI TAFOVUTNI YOPISH 572
Qo'ziqulova Dilfuzaxon Maxammatisaqovna

DIGITAL TRANSFORMATION AND DIGITAL PLATFORMS AS A KEY FACTOR IN THE DEVELOPMENT OF SMALL BUSINESS ENTITIES 580
Rizayeva Nilufar Oblakulovna

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

IQTISODIY OLIY TA'LIMDA STRATEGIK INNOVATSIYALAR: YASHIL KO'NIKMALARNI MILLIY VA GLOBAL BARQARORLIK MAQSADLARI BILAN MUVOFIQLASHTIRISH 585
Xasanova Zarina Maxamadalievna

MARKAZIY OSIYODA YASHIL IQTISODIYOT: BARQAROR RIVOJLANISH YO'LIDAGI TO'SIQLAR VA ISTIQBOLLAR 594
Aminov Shovkat O'ktam o'g'li

ПЕСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ЗЕЛЁНЫХ ОБЛИГАЦИЙ В УЗБЕКИСТАНЕ 598
Саидахмедова Аида Мирзаевна

ПОВЫШЕНИЕ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ И СНИЖЕНИЕ РИСКОВ КОММЕРЧЕСКИХ БАНКОВ НА ОСНОВЕ ОБЕСПЕЧЕНИЯ БЕЗОПАСНОСТИ ТРАНЗАКЦИЙ В ФИНАНСОВЫХ ИНФОРМАЦИОННЫХ СИСТЕМАХ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ СОВРЕМЕННЫХ СИММЕТРИЧНЫХ КРИПТОСИСТЕМ 605
Раҳимбердиев Қ.Б.

ИНТЕГРАЦИЯ ФИНАНСОВЫХ И СТРАХОВЫХ ИНСТРУМЕНТОВ ДЛЯ СТИМУЛИРОВАНИЯ УСТОЙЧИВОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО РОСТА 612
Ш.Ф.Кобилжонова

СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ КАПИТАЛА ХОЗЯЙСТВУЮЩИХ СУБЪЕКТОВ В КОНТЕКСТЕ РАЗВИТИЯ БАНКОВСКО-ФИНАНСОВОЙ СИСТЕМЫ И ЧАСТНОГО СЕКТОРА ЭКОНОМИКИ 618
Д.А.Юлдашева

РОЛЬ БАНКОВСКО-ФИНАНСОВОЙ СИСТЕМЫ И СТРАХОВЫХ МЕХАНИЗМОВ В СТИМУЛИРОВАНИИ РАЗВИТИЯ ЧАСТНОГО СЕКТОРА 624
Г.Т.Ахмедова

SUG'URTA BOZORI FAOLIYATINI RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA TRANSFORMATSIYALASH VA UNING RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH MASALALARI 630
Saidov Farrux Faxriddinovich

OPPORTUNITIES TO ENSURE SUSTAINABLE ECONOMIC GROWTH IN THE ENERGY SECTOR THROUGH THE TRANSITION TO A GREEN ECONOMY 635
Ulashov Aliboy Rashid ugli, Istamova Nasiba Narzillo kizi

INKLYUZIV OLIY TA'LIMDA MUSTAQIL ISHLASH JARAYONINI TASHKILLASHTIRISH 641
Akbarova Kamola Abdujabbor qizi

YOUTH-DRIVEN PATHWAYS TO GREEN EMPLOYMENT: A THEORETICAL EXAMINATION OF INCLUSIVE ECONOMIC STRATEGIES 646
Suvpulatov Ozodjon Alijon ugli

KICHIK BIZNES INFRATUZILMASINI RIVOJLANTIRISHDA XORIJIY TAJRIBALAR VA UNING O'ZBEKISTON UCHUN AHAMIYATI 651
Botirova Xulkar Olimjonovna

YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYA VA BARQAROR RIVOJLANISH KLASTERLARI: NAZARIY ASOSLAR VA AMALIY YONDASHUVLAR 655
Sherkulova Nodirabegim Baxordin qizi

BIOTECHNOLOGICAL SOLUTIONS IN URBAN PLANNING: OPPORTUNITIES AND LIMITATIONS OF "LIQUID TREES" 660
Nosirkulov Asadjon Ahmadjon ugli

YASHIL IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISHDA TIKLANADIGAN ENERGIYA MANBALARINING O'RNI 663
Fayziyeva Dilso'z Bahodirovna

KREDIT PORTFELIDA MUAMMOLI KREDITLAR ULUSHINI KAMAYTIRISH YO'LLARI 668
Salixova G.J

O'ZBEKISTONDA KANDOLAT MAHSULOTLARI BOZORINI RIVOJLANTIRISHDA YASHIL MARKETING STRATEGIYALARIDAN FOYDALANISH 672
Boboyorova Maftuna Xaqqul qizi, Boboyorov Islombek Xaqqul o'g'li

OLIY TA'LIM TIZIMIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI QO'LLASH METODLARINI TAKOMILLASHTIRISH 675
Xusniddinov Yorqinjon Muhiddin o'g'li

MODA SANOATIDA CRM TIZIMLARINI ELEKTRON SAVDO PLATFORMALARI BILAN UYG‘UNLASHTIRISHDAGI TO‘SIQLAR 679
Xalilova Nafisa Komilovna

ENHANCING FOREIGN ECONOMIC RELATIONS AS A DRIVING FACTOR IN THE DEVELOPMENT OF THE NATIONAL ECONOMY 683
Khaitova Feruza Bahrom kizi

MARKAZIY OSIYO MAMLAKATLARIDA XORIJIY INVESTITSIYALARNING QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA MANBALARIGA TA'SIRI 687
Akishova Shaxnoza Davlet qizi

BUXORO VILOYATIDA HUNARMANDCHILIK FAOLIYATINING RIVOJLANISH TENDENSIYALARI: TAHLIL VA ISTIQBOLLAR 693
Ravshanova Gulchexra Ravshanovna

SANOATNI RIVOJLANTIRISHNING MEXANIZMLARI TURLARI VA OLIMLARNING YONDASHUVLARI 698
Ne'matov Shoxruxbek Ma'murjon o‘g‘li

O‘ZBEKISTON BANK-MOLIYA TIZIMIDA KREDIT RISKLARINI BOSHQARISH AMALIYOTINI TAKOMILLASHTIRISH VA UNING XUSUSIY SEKTOR RIVOJLANISHIGA TA'SIRI 703
Norova Nozima Nabiyevna

O‘ZBEKISTON BANK-MOLIYA TIZIMIDA REAL SEKTORNI KREDITLASH MEXANIZMLARINI SAMARALI JORIY ETISH VA XUSUSIY SEKTOR RIVOJIGA TA'SIRI 709
Abduxomidov Ikromjon Maxamadin o‘g‘li

MOLIYA TIZIMIDA BOJ-TARIF SIYOSATINI TAKOMILLASHTIRISH VA XUSUSIY SEKTOR RIVOJLANISHIGA TA'SIRI (OZIQ-OVQAT IMPORTI MISOLIDA) 715
Rizaev Mirmahmud Xotamjanovich

YASHIL MARKETING VA ESG INTEGRATSIYASI: STATISTIK TAHLIL VA BARQAROR RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI 721
Charos G‘ayratova

ИННОВАЦИОННЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ПРОМЫШЛЕННОГО КАПИТАЛА ДЛЯ ОБЕСПЕЧЕНИЯ УСТОЙЧИВОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО РОСТА В УСЛОВИЯХ ФОРМИРОВАНИЯ «ЗЕЛЁНОЙ» ЭКОНОМИКИ 727
Г.А.Хайитбаева

YASHIL IQTISODIYOTGA O‘TISH SHAROITIDA TIJORAT BANKLAR TOMONIDAN TADBIRKORLIK FAOLIYATINI KREDITLASH 734
Tajiddinov Jamshiddin Shamsutdinovich

IQTISODIYOTNING TARKIBIY TRANSFORMATSIYASIGA XORIJIY INVESTITSIYALAR TA'SIRINI BAHOLASH MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH 738
Shodiboyeva Dilzoda Farhodjon qizi

MOLIYA TIZIMI BARQARORLIGI VA BUDJET TUSHUMLARINI OSHIRISHDA TASHQI IQTISODIY FAOLIYATNING AHAMIYATI 743
Aktamov Akbarjon Aslan o‘g‘li

ENSURING SUSTAINABLE ECONOMIC GROWTH IN THE TRANSITION TO A GREEN ECONOMY: AN ECONOMETRIC ANALYSIS OF THE RELATIONSHIP BETWEEN CARBON EMISSIONS AND ECONOMIC DEVELOPMENT 748
Shakhriddinova Sitora Tolibjon kizi

YASHIL IQTISODIYOTGA O‘TISH JARAYONIDA TIJORAT BANKLARIDA INVESTITSIYA LOYIHALARI SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA ESG TAMOYILLARINING ROLI 760
Ostonaqulova Gulchehraxon Muhammadyoqub qizi

YASHIL IQTISODIYOT TAMOYILLARI ASOSIDA SANOAT KORXONALARIDA YETKAZIB BERISH STRATEGIYALARINI ISHLAB CHIQISH 769
Yusupov Ulug‘bek Mamayusupovich

YASHIL IQTISODIYOT KONTEKSTIDA MAKROIQTISODIY BARQARORLIKNI MUSTAHKAMLASH: XALQARO TAJRIBA VA O‘ZBEKISTON AMALIYOTI 776
Isroilov Islomiddin Kamoliddin o‘g‘li

RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA SPORT TASHKILOTLARINING YANGI BIZNES MODELLARINI ISHLAB CHIQISH 782
G'ulomov Musirmon

O'ZBEKISTONDA IQTISODIYOTGA XORIJIY INVESTISIYALARNI JALB ETISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI VA ISTIQBOLLARI 786
Sharipova Shahnoza Baxtiyorovna

O'ZBEKISTONDA INVESTISIYA MUHITIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR VA INVESTISIYALARNING IQTISODIYOTGA JALB ETILISH HOLATI TAHLILI 795
Karimova Qunduz Atanazarovna

O'ZBEKISTON TURISTIK XIZMATLAR BOZORIDA BANDLIK TRANSFORMATSIYASINI VA UNI TARTIBGA SOLISH HOLATINI TAHLIL QILISH 804
To'xtayeva Xurshida Farxodovna

INVESTITSIYA LOYIHALARIGA TA'SIR QILUVCHI INVESTITSIYA RISKLARINI BAHOLASH 811
Zohidova Ruxsora Komiljon qizi

ТИПЫ НАЦИОНАЛЬНЫХ ФИНАНСОВЫХ РАЗВЕДОК: ОСНОВНЫЕ РАЗЛИЧИЯ, ФОРМЫ И МЕТОДЫ ОСУЩЕСТВЛЕНИЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ 817
Эсанов Шохрух Отабекович

FACE RECOGNITION PROGRAM IN PYTHON 823
Khurramova Maftunakhon Zhurabekovna, Khurramov Azizjon Bakhodir ugli

FORMATION OF ACCOUNTING POLICY FOR INTANGIBLE ASSETS 827
Farxod T. Abduvaxidov, Ramazon A. Abdurakhmanov

O'ZBEKISTON EKSPORT TARKIBINI YUQORI QO'SHIMCHA QIYMATLI MAHSULOTLARGA O'TKAZISH STRATEGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH 834
Raximov Eshmurod Normuradovich

EKSPORT FAOLIYATIDA ERKIN IQTISODIY ZONALARNING SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI 838
Berdivaliyeva Madina Komiljon qizi

TURIZM KLASTERLARIDA TIBBIY XIZMATLAR INTEGRATSIYASI: XALQARO TAJRIBA VA O'ZBEKISTON AMALIYOTI 841
Yazdanova Shohista Tuyg'un qizi Farxodova Shohnoza Umidbek qizi

O'ZBEKISTON HAVO TRANSPORTI TIZIMINING JAHON IQTISODIYOTIDAGI O'RNI VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI 850
Azimova Moxinur Nozimovna

QISHLOQ XO'JALIGI SOHASI FAOLIYATINI DAVLAT TOMONIDAN MUVOFIQLASHTIRISH VA BOSHQARISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH

Tuxtamishev Shodimurod Qurbonboyevich
Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti v.b. dotsenti
Email: tuxtamishev@mail.ru
ORCID:0009-0000-8968-539X

Annotatsiya: Agrosanoat majmuasi sohalarida amalga oshirilayotgan tadbirlar doirasida barcha qishloq tumanlari, xududlar va Respublika miqyosida soha boshqaruv tuzilmalarini qayta ko'rib chiqish va takomillashtirish zarur. Chunki, qishloq xo'jaligi mahsulotlarini qabul qilish va qayta ishlash majmualarini rivojlantirilishi nafaqat qishloq xo'jaligi ekinlari tarkibini qayta ko'rib chiqish va qishloq xududlari bo'yicha ilmiy amaliy jihatdan asoslangan holda joylashtirish, infratuzilma subyektlari talabiga muvofiq doimiy ravishda raqobatbardosh va sifatli mahsulotla ishlab chiqarishni yo'lga qo'yish, ular bilan kooperatsiya asosida iqtisodiy va huquqiy munosabatlarni o'rnatgan holda faoliyatni rivojlantirish, balki qishloq xo'jaligi sohasini zamonaviy innovatsion va funksional boshqaruv tuzilmalarini hamda zamon talablariga muvofiq takomillashtirishni dolzarb vazifa sifatida yuzaga chiqadi.

Kalit so'zlar: agrosanoat, qishloq xo'jaligi, boshqaruv, tuzilma, kooperatsiya, innavatsin, muvofiqlashtirish, boshqaruv mexanizmlari, takomillashtirish.

Abstract: Within the framework of the activities carried out in the agro-industrial complex, it is necessary to review and improve the management structures of the sector in all rural districts, regions and the republic as a whole. Because the development of agricultural product reception and processing complexes is not only a matter of reviewing the composition of agricultural crops and their placement in rural areas on a scientifically and practically grounded basis, establishing production of constantly competitive and high-quality products in accordance with the requirements of infrastructure entities, developing activities based on the establishment of economic and legal relations with them on the basis of cooperation, but also of improving the agricultural sector in accordance with modern innovative and functional management structures and requirements of the time.

Key words: agro-industry, agriculture, management, structure, cooperation, innovation, coordination, management mechanisms, improvement.

Аннотация: В рамках проводимых мероприятий в агропромышленном комплексе необходимо пересмотреть и усовершенствовать структуры управления отраслью во всех сельских округах, районах и республике в целом. Развитие комплексов по приему и переработке сельскохозяйственной продукции – это не только научно и практически обоснованный пересмотр состава сельскохозяйственных культур и их размещение на селе, налаживание производства постоянно конкурентоспособной и высококачественной продукции в соответствии с требованиями субъектов инфраструктуры, развитие деятельности, основанной на установлении с ними экономико-правовых отношений на основе кооперации, но и совершенствование аграрного сектора в соответствии с современными инновационными и функциональными структурами управления и требованиями времени.

Ключевые слова: агропромышленность, сельское хозяйство, управление, структура, сотрудничество, инновации, координация, механизмы управления, совершенствование.

KIRISH

Respublikada soʻnggi besh yilda qishloq xoʻjaligida amalga oshirilayotgan chuqur iqtisodiy islohotlar oʻzining koʻlami, sifati va yoʻnalishlari bilan oldingi davrlardagi islohotlardan tubdan farq qilmoqda. Natijada, oxirgi yillarda boshqaruv tizimmiga koʻproq bozor mexanizmlarini joriy etish maqsadida qishloq xoʻjaligi sohasiga taalluqli vazirlik va idoralarning maqomi, vazifasi, funksiyalari va tuzilmalari, ularning hududiy va tuman darajasidagi vertikal boʻlinmalari, ularga tegishli jamgʻarmalar hamda tashkilotlari faoliyati tubdan oʻzgartirilmoqda. Mamlakatimizda birinchi navbatda iqtisodiy, huquqiy yoki moliyaviy munosabatlarda turli muammolar mavjud boʻlgan qishloq xoʻjaligi mahsulotlarini yetishtiruvchi xoʻjalik subyektlarining turli uyushmalarini tashkil qilish maqsadga muvofiq. Masalan, respublikamizda juda katta yer maydonlarida yetishtirilayotgan mahsulotlar, jumladan paxta, va boshoqli don mahsluotlarini yetishtiruvchi xoʻjalik subyektlarini birlashtiruvchi uyushmalarni tashkil qilishni ragʻbatlantirish zarur deb, oʻylaymiz. Chunki, bu mahsulotlarni yetishtiruvchi fermer xoʻjaliklari odida shunday turli muammolar mavjudki, (ekinlarni joylashtirish, texnika xizmati, moliyalashtirish, ta'minoat, parvarishlash, yigʻishtirib olish, v aboshqalar) ularni iijobiy hal qilinishida davlat tarmoq vazirliklari va idoralari bilan birgalikda ushbu uyushmalarning fikr-mulohazalari, taklif va tavsiyalari ham juda muhim rol oʻynaydi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Qishloq xoʻjaligi boshqaruv tuzilmasini takomillashtirish, unda funksional innovatsion vazifalarni joriy qilish asosida soha tarmoqlarini boshqarish, muvofiqlashtirish, va boshqa shu kabi dolzarb muammolari boʻyicha xorijiy olimlardan A. Fayol[1], F.Teylor[2], K.Styuart[3], va boshqalarning ilmiy ishlarida oʻz ifodasini topgan.

Bundan tashqari bir qator MDH mamlakatlari agrar iqtisodchi olimlaridan V.G. Afanasiev, L.B.Itelson, O.V. Kozlova, Y.Zavadsikiy, N.S.Sunsov[4] va boshqalarning ilmiy ishlarida qishloq xoʻjaligi tarmoqlarini innovatsion rivojlanti-rish, innovatsion tizimni shakllantirish masalalariga e'tibor qaratilgan.

Shuningdek respublikamiz iqtisodchi olimlari Oʻ.Umurzakov, T.Farmonov, U.Nigmatjonov, Q.Choriyev, N.Xushmatov[5] va boshqalarning ilmiy ishlarida qishloq xoʻjaligiga boshqarishning innovatsion uslublarini joriy etishning u yoki bu jihatlari boʻyicha ilmiy izlanishldar olib barishgan.

Ayniqsa, soʻnggi ikki yil ichida Oʻzbekiston respublikasi Prezidenti Sh.M.Mirziyoev va Oʻzbekiston Respublikasi Xukumati tomonidan qishloq xoʻjaligi sohasini boshqaruv tuzilmasini takomillashtirish, soha vazirligi va unga bogʻliq idoralarda ham institutsional islohotlarni uygʻunlashgan holda amalga oshirish borasida Farmonlar va qarorlar, qabul qilinib, ular asosida tizimli va maqsadli yoʻl xaritalari, dasturlar va chora tadbirlar tasdiqlandi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Rivojlangan mamlakatlarning qishloq xoʻjaligi sohasidagi olimlar tomonidan oʻtkazilgan tadqiqotlar natijasiga koʻra, qishloq xoʻjaligi sohasini boshqaruv tizimidagi tashkilotlarda mehnat qilayotgan mutaxassis xodimlarning salohiyati bilan ulardan samarali foydalanish darajasida oʻrtasida katta tafovut majud, jumladan, qishloq xoʻjaligida mahsulot ishlab chiqarish mavsumiy xarakterda ekanligi, har bir turdagi mahsulotlarni ishlab chiqarish qisqa suddatli davrlarga toʻgʻri kelishi, qiloq xoʻjaligida yetishtrilayotgan ekin turlari (chorva mollari), ulardan olingan mahsulot miqdori (hosil), olingan daromad vaxoʻjaliklarning moliyaviy va yalpi ichki va tashqi omillarga bogʻliq boʻlib, u doimo turdi darajada boʻlishi ham koʻp hallarda ulkan va ta'sirchan oml siatida boshqaruvqi tomonidan mutaxassis – xodimlarni samarali boshqarishda turlicha ta'sir koʻrsatadi.

Ma'lumki, qishloq xoʻjaligida mehnat qilayotgan ishchi – xodimlarning daromadlarini oshirishda mavjud iqtisodiy, ijtimoiy va demografik mummolar muayyan murakkab vaziyatlarni keltirib chiqarmoqda. Mamlakatimizning qishloq xoʻjaligi sohasida islohotlarni amalga oshirish, sohani barqaror rivojlantirish tadbirlari amalda mehnat bozorida tegishli yoʻnalishlar boʻyia mutahassis xodimlar taqsimoti talab va extiyojini hisobga olinmasida, miqdoriy jihatdan nomutanosib holatlar yuz berayotgan sharoitda sodir boʻlmoqda.

1 Upravlenie – eto nauka i iskusstvo / A. Fayolь, G. Emerson, F. Teylor i dr. – M: Respublika,1992. – 298s.
2 Frederik Teylor, Prinsipы nauchnogo menedjmenta, sitiruetsya po Sb.: Teoriya upravleniya. Menedjment v 3-x chastyax, chastь 2, Minsk, GIUST BGU, 2007 g., s.167-169.
3 Krayner Styuart. Klyuchevыe idei menedjmenta: per s angl. M.: INFRA-M, 2002. XVIII S. 347
Afanasьev Viktor Grigorьevich Chelovek v upravlenii obщestvom 1977g 384s
Kuznesov Igorь Nikolaevich, Kozlova Olimpiada Vasilьevna Nauchnыe osnovы upravleniya proizvodstvom 1970g 288s
4 Sunsov N.S. Nauchno-pedagogicheskie osnovы upravleniya obщeobrazovatelьnoy shkoloy: Avtoref. dis. ... d-ra psd. nauk: 13.00.01. - M., 1981. - 32 s 2 Upravlinnya silьsьkogospodarsьkim virobnistvom u sistemi APK: pidruchnik / Y.S. Zavadsьkiy. – K.: Viщa shkola, 1992. – 367 s.
5 Choriyev Q.A. Qishloq xoʻjaligida innovatsiyalar joriy qilish tizimini shakllantirish va ragʻbatlantirish istiqbollari (uslubiy tavsiyalar). - Toshkent, 2014. - 10 b.; Xushmatov N., Fayzullaeva T. Qishloq xoʻjaligiga xizmat koʻrsatish tarmoqlari va fermer xoʻjaliklarini rivojlantirish asoslari // Ekonomika i klass sobstvennikov. – Toshkent, 2004. - №1. – 46 b.

TAHLIL VA NATIJALAR

Respublika, hududlar va tuman darajasida boshqaruv tuzilmalarini tashkil qilinishi iqtisodiyotning boshqa sohalaridan keskin farq qiladi. Bunga eng avvalo:

- xo'jaligi yuritilishi keng maydonlarda olib borilishi;
- yil davomida, ya'ni yilning har kunida, kechayu – kunduz qishloq xo'jaligi sohasida mehnat qilinishi zarurligi;
- qishloq xo'jaligi sohasidagi mutaxassis xodimlar doimo qishloq xo'jaligi ekinlari va chorva mollari, ya'ni tirik oranizmlar (o'simlik, tuproq, chorva mollari va boshqalar) bilan doimiy e'tiborda bo'lishi;
- o'simliklar va chorva mollarini parvarish qilish har doim va har vaqt qat'iy ravishda aniq belgilangan vaqtlarda amalga oshirilishini talab etishi;
- yetishtiriladigan hosilni yig'ishtirib olish, saqlash, tashish, tayyorlash bilan bog'liq tadbirlar qisqa vaqtda tartib bilan amalga oshirilishini;
- o'simliklar chorva mollarining kasalliklari, hasharotlar va boshqa zararkunandalarga qarshi doimiy kurash olib boishning zarurligi va boshqa holatlar bu sohada mehnat qilayotgan oddiy mutaxassis xodim bilan bir vaqta boshqaruv tuzilmasining rahbar xodimlaridan katta ma'suliyat va qattiq mehnat qilinishi talab qilinadi.

Mazkur maqolamizda ta'kidalaganimizdek, qishloq xo'jaligi sohasi iqtisodiyotining qiyin va murakkab sohalaridan biri hisoblanadi. Qishloq xo'jaligi sohasida ishlab chiqarish barqarorligini ta'minlash tabiat injiqliklari, tabiiy resurslar (suv va yer) foydalanadigan infratuzilma xizmati ko'rsatish – mexanizatsiya, kimyo, yeqilg'i va boshqa shu kabi sohalar bilan bog'liqligi sababli rahbar – mutaxassis kadrlardan doimo o'z vazifalariga ma'suliyat va talabchanlik bilan yondashishlarini talab etadi.

Ushbu holatni xisobga olib, Respublikamiz rahbariyati va xukumati tomonidan qishloq xo'jaligi sohasini boshqaruv tizimini malakali kadrlar bilan ta'minlash, Respublika vazirlik va idoralarning rahbarlari va o'rta bo'g'in bo'limlari rahbarlari – mutaxassis kadrlarini tayyorlash, kadrlar zaxirasini yaratish, ularining malakasini oshirish, umuman soha tarmoqlari bo'yicha mahsus rahbar mutaxassis kadrlarni tayyorlash masalasi doimiy nazoratga olingan.

Umumiy holatda shuni ta'kidlash zarurki, istiqbolda qishloq xo'jaligi sohasida funksional va innovatsion boshqaruv tizimini shakllantirish uchun quyidagi tadbirlarni amalga oshirish maqsadga muvofiq:

1. Respublika darajasida qishloq xo'jaligi sohasini boshqaruv tizimidagi vazirlik va idoralarda ilmiy muassalar va oliy o'quv yurtlarida ilg'or zamonaviy texnologiyalarni yaratilishi va joriy qilinishi borasida faoliyatini muvofiqlashtiruvchi jamoatchilik asosida kengashni tashkil qilish (resurstejamkor texnologiyalar va innovatsion ishlanmalarni buyurtmasi hamda ijrosini qabul qilish, ilmiy loyihalar va tadqiqot ishlari bo'yicha tajribalar almashish va boshqalar);
2. Qishloq xo'jaligi vazirligining Respublika, hududlar va tumanlar darajasidagi boshqarma hamda bo'limlarida funksional va innovatsion boshqaruv tizimini shakllantirishga mos tuzilmalar faoliyatini shakllantirish;
3. Vazirlik markaziy apparati, hududiy , boshqarmalar va tumanlar Qishloq xo'jaligi bo'limlari faoliyatida funksional va innovatsion boshqaruv tizimini shakllantirish asosida boshqaruv samaradorligini oshirish maqsadida malakali kadrlar (ilmiy va amaliy jihatlarni o'zlashtirgan), zamonaviy kommunikatsiya – aloqalarning moddiy – texnika vositalari (orgotexnika, mahalliy va halqaro aloqa tizimi), axborot ma'lumot almashinuvi va boshqa vostalar bilan ta'minlanishini o'z ichiga oladi.

Qishloq xo'jaligi sohasida amalga oshirilayotgan islohotlarni jadallashtirish va izchil davom ettirish birinchi navbatda soha boshqaruv tizimini Respublika, hududlar va tumanlar darajasida maqbul tuzilmasini tashkil qilish tadbirlari islohotlar natijasida doimo takomillashtirilib borilmoqda.

Respublika hukumati tomonidan qishloq xo'jaligi sohasini modernizatsiyalasha, ishlab chiqarishni diversifikatsiyalash, istiqbolli rejalar va dasturlarni ishlab chiqish va rivojlantirish, qabul qilinadigan hukumatni qarorlari qabul qilinmoqda.

Bizning fikrimizcha, qishloq xo'jaligi sohasini Respublika va hududlar darajasida funksional va innovatsion boshqaruv tizmining huquqiy aosolari bo'lib:

1. O'zbekiosn Respublikasining "Qishloq xo'jaligi to'g'risida" gi qonuni loyihasini ishlab chiqish;
2. O'zbekiston Respublikasining "Qishloq xo'jaligi kooperatsiya to'g'risida" gi qonun loyihasini ishlab chiqish;
3. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Maxkamasining "Qishloq xo'jaligi sohasini funksional boshqaruv mexanizmini takomillashtiri to'g'risida" gi qaror loyihasini ishlab chiqish;
4. O'zbekiston Respublkasi Vazirlar Maxkamasining "Qishloq xo'jaligi suv xo'jaligi vazirligining faoliyatni takomillashtirish va moddiy – texnik ta'minotini mustahkamlash to'g'risida" gi qarorni qabul qilish maqsadga muvofiq.

Ushbu qonunlar va huquqiy – me'yoriy xujjatlar soha boshqaruv oldida turgan vazifalar, majburiyatlar, boshqaruv tizimining tuzilmasi, davlat tomonidan soha boshqaruvini asalga oshirish tartibi, boshqaruv funksisi

va boshqa shu kabi asosiy masalalarga alohida e’tibor qaratilishi belgilangan. Ammo, shu bilan bir qatorda, qonunlarda sohani funksional boshqaruvini yo‘lga qo‘yish, asosiy Ustav va ichki tartiblarga muvofiq, soha vazirligi, hududiy boshqarmalar, tuman Qishloq xo‘jaligi bo‘limlari oldidagi funksional vazifalarni bajarilishiga ustuvor huquq va ma’suliyatni yuklatilishi ko‘zda tutilishi zarur.

Davlat, tegishli vazirlik va idoralar tomonidan qishloq xo‘jaligi sohasidagi vakolatlari, sohani tartibga solish, boshqarish, qo‘llab – quvvatlash, shartnomaviy munosabatlar, moliyaviy munosabatlar, sug‘urtalash, kreditlash va boshqa shu kabi tadbirlar bilan bir vaqtda mohani milliy va mahalliy boshqarish bo‘g‘inlarida funksional va innovatsion boshqaruvini shakllantirishning tashkiliy, iqtisodiy va huquqiy jihatlari obyektiv zarurligi asoslanib berilmoqda.

Sohani boshqaruv tuzilmalarida funksional va innovatsion boshqarishni shakllantirish va rivojlantirish eng avvalo:

- respublika, hududlar va tumanlar darajasida amalga oshiriladigan barcha tadbirlarni mutanosib ravishda taqsimlanishi;
- ularni boshqaruvning har bir bo‘g‘inida takrorlanishiga yo‘l qo‘ymasligi;
- har bir bo‘g‘inda bajariladigan tadbirlarni izchil hamda tizimli davom ettirilishi;
- boshqaruv tizimi faoliyatini muvofiqlashtirish imkoniyatini yaratilishi;
- har bir bo‘g‘inda belgilangan agrotexnologik tadbirlarni o‘z muddatida sifatili bajarilishiga erishish;
- bajariladigan har bir jarayon ustidan tegishli bo‘g‘in boshqaruvi tomonidan doimiy monitoring olib borish imkoniyatini yaratilishi, ya’ni har bir bo‘g‘inda g‘ar bir mutaxassis xodim o‘ziga yuklatilgan vazifa va topshiriqlarni bajarilishga o‘ta ma’suliyat va javobgarlikni his qilgan holda yondalishining huquqiy poydevorini mustahkamlashda muhim ahamiyatga ega bo‘ladi .
- tadqiqot izlanishi jarayonida O‘zbekiston Respublikasining “Qishloq xo‘jaligi to‘g‘risida” gi qonunining soha barqaror rivojlantirishidagi o‘rni va mohiyati asoslanib berildi.

O‘zbkiston Respublikasining “Qishloq xo‘jaligida kooperatsiya munosabatlari to‘g‘risida” gi qonunni qabul qilinishi umumiy holatda nafaqat kooperatsiyaga a’zo xo‘jalik subyektlari faoliyatini boshqarish va muvofiqlashtirishni takomillashirish, balki xo‘jalik subyektlarinig ixtisoslashganlik yo‘nalishlari va sohasni hududiy boshqarish tuzilmasi faoliyatini yanada samarali yo‘lga qo‘yilishi sohasida ham ijobiy ta’sir ko‘rsatadi. (1– jadval).

Qonun loyihasini tahlil qilish natijalariga ko‘ra, agrosanoat majmuasida kooperatsiya munosabatlari bu qishloq xo‘jaligi mahsulotlarini yetishtirish va iste’molchilarga tayyor mahsulot sifatida yetkazib berish aosida o‘z daromadlarini ko‘paytirishga qaratilgan mustaqil xo‘jalik subyektlarining o‘zaro kelishilgan va erkin holdagi birlashmasi bo‘lib, ular o‘zaro kooperatsiya jarayonini tashkil qiladi. Unda qatnashadigan har bir a’zo o‘z qo‘shgan hissasiga qarab daromad oladi.

Demak, huquqiy jaxatdan kooperatsiya munosabatlariga a’zo xo‘jaliklar faoliyatini hamkorlikda boshqarish, har bir a’zo – xo‘jalik subyektining faoliyatini samarali yo‘lga qo‘yish maqsadida oqilona boshqaruv qarorlarini qabul qilishiga erishish, boshqaruv qarorlarini hamkorlikda, kelishuv va oshkoralik asosida qabul qilinishiga erishiladi.

1– jadval. O‘zbekiston Respublikasining “Qishloq xo‘jaligida kooperatsiya to‘g‘risida” gi qonunini sohaning boshqaruv tuzilmasini takomillashtirishdagi ahamiyati[6]

№	Mazmuni	Izoh
1.	Kooperativlarni tashkil qilish va faoliyat ko‘rsatishni asosiy tamoyillari belgilanadi	Qishloq xo‘jaligida kooperativ tvshkilotlarni tashkil qilish va ular faoliyatini boshqarish, muvofiqlashtirishning asosiy tamoyillari hamda ustuvor yo‘nalishlari bayon qilinadi.
2.	Qishloq xo‘jaligida kooperativlarga a’zolik bo‘lish tartibi tasdiqlandi	Qishloq xo‘jaligi sohasidagi kooperativ tashkilotlarga a’zolaik va undan chiqishga qo‘yiladigan talablar, ularning vazifalari, majburiyatlari, vakolatlari bayon qilinadi.
3.	Qishloq xo‘jaligida kooperativlarni boshqaruv organlarini tashkil qilish tartibi belgilanadi	Qishloq xo‘jaligi kooperativ tvshkilotlarida boshqaruv organi: tuzilmasi, tarkibi, saylash va saylanish talablari tasdiqlanadi.
4.	Qishloq xo‘jaligida koopertiv faoliyatining asoslari belgilanadi	Qishloq xo‘jaligi kooperativ tashkilotlarini faoliyatlarini asosiy yo‘nalishlai bayon qilinadi.

Qishloq xo‘jaligida mehnat resurlarining miqdori hududlar bo‘yicha tarixan shakllaggan tabiiy – iqtisodiy sharoitlar, qishloq aholisining ko‘payishi vva u bilan boliq demografik holatning o‘ziga hos hususiyalariga bog‘liq bo‘lsa-da, u bevosia mahsulotni ishlab chiqarish xajmiga yoki miqdoriga bog‘liq emas.

6 Muallif tomonidan ishlab chiqilgan

Sohada olib borilayotgan islohotlar natijasida, shuningdek amaldagi me’yolarga nisbatan ko‘proq miqdorda dehqonlar (ishchilar) mehnat qilmoqda, miqdori amalda agrotexnik tadbirlar bo‘yicha belgilangan tadbirlarni bajarish uchun zarur bo‘lagn haqiqiy talabga nisbatan ham ko‘proqni tashkil qiladi.

Respublikmizning qishloq hududlarida butun mamlakat aholisining 47 foiziga yaqin qismi istiqomat qiladi, qishloq aholisining o‘rtacha bandlik darajasi oxirgi yillarda 90 foizni tashkil etadi. Natijada Respublikamizning shahar aholisiga nisbatan qishloq aholisi orasida ishsizlik darajasiga nisbatan yuqoriligi bilan xarakterlansa, doimiy ish joylarining yetishmasligi ham qishloq aholisini shaharlarga migratsiyasi faollashib borayotgani kuzatiladi.

Qishloq xo‘jaligi sohasining ishlab chiqarish qismida band bo‘lgan mutaxassis – xodimlar, shuningdek oddiy ishchilar sonining kamayib borishining asosiy sababi – bu oylik ish haqi miqdorini iqtisodiyotning boshqa sohalariga nisbatan moddiy rag‘batlantirish va imtiyozlar ko‘p hollarda qo‘llanmasligi bilan asoslanadi.

Qishloq yoshlarining sohada mehnat qilishini pasayishini asosiy sabablaridan biri – qishloq xo‘jaligi sohaida mehnatning murakkabligi, doimiyligi, moliyaviy rag‘batlantirishning pastligi yoki yo‘qligi, ish haqi miqdorining past darajadaligi va belgilangan muddatlarda to‘lanmasligi, imtiyozlarini yo‘qligi ham hisoblanadi.

Mamlakatimizning agrar sohasi va iqtisodiyotimizning boshqa sohalari o‘rtasida ish haqi darajasining o‘rtasidagi farq miqdori salkam 60-70 foizni tashkil qiladi.

Bugungi kunda iqtisodiyotning boshqa sohalaridagi korxona va tashkilotlarda ishchilar sonining qisqarishi, ayrim korxonalarni tugatilishi yoki mulkdorlarning o‘zgarishi natijasida sohada ishchilar sonini keskin tushib ketishigia va boshqa kasb egalari qishloq xo‘jaligiga kirib kelishga zamin yaratdi.

Bunga aksincha holatda, qishloq xo‘jaligining ayrim yo‘nalishlari, jumladan mexanizatsiya, kasalliklarga qarshi kurashish, agrotexnologik tadbirlarni mexanizatsiya yordamida bajaruvchi mutaxassis – xodimlar, dalada mehnat qilayotgan xodimlarining malakaviy salohiyatini pasayishi yoki sifat darajasining nisbatan yomonlashuvi ham ro‘y bermoqda.

Ma’lumki, har yili qishloq hududlarida qishloq xo‘jaligi o‘quv muassasalarining bitiruvchilari soninig qisqarishi, kollej bitiruvchilarining juda kam qismi qishloq xo‘jaligida mehnat qilish uchun qolayotganligi kuzatilmoqda. Albatta, yoshlar yoki qishloq xo‘jaligining yuqorida ko‘rsatib o‘tilgan tarmoqlarida mehnat qilish qobilyatiga ega bo‘lgan ishchi xodimlarni ichtimodiyotning boshqa sohalariga o‘tib ishlashi birtomondan, qishloq xo‘jaligi sohasi uchun samarli hisoblanadi. Ammo, ikkinchi tomondan, har qanda y sharoitda ham qishloq xo‘jaligi soha boshqaruvida, shunigdek qishloq xo‘jaligi subyektlari sifatida fermer va shirkat xo‘jaliklarida malakali va tajribali mutaxassis – xodimlar va ishchilar mehat qilishi zarur.

Yuqorida ta’kidlangan mazkur salbiy holatlar pirovard natijada ma’lum bir muddatdan keyin sohaga qishloq aholisining qishloq xo‘jaligi sohasida ish yuritishini tushunmaydigan, yer bilan ishlay olmaydigan, dehqonchilik va chorvachilik tarmoqlari bo‘yicha ma’lumotga ega bo‘lmagan insonlar toifasini mehnat qilishga sabab bo‘lishi mumkin.

Sohadagi barcha tarmoqlarni malakali kadrlar bilan ta’minlashni barqaror emasligi (salohiyatli kadrlar kamayib borishi) ham sohada ishlab chiqarish samaradorligiga salbiy ta’sir ko‘rsatmoqda.

Qishloq xo‘jaligi sohasida boshqaruv tizimi o‘z hududlaridagi qishloq xo‘jaligi sohasida aholi mehnat bandiligini ta’minlash uchun birinchi navbatda mavjud ish joylarining tarkibi, rasmiy va norasmiy mehnat faoliyati bo‘yicha band bo‘lganlarining klassifikatsiyasini aniqlashtirish borasida ham ish olib borishlari talib etiladi. Bunda mavjud bandlikni tartibga solishda nafaqat yangi ish joylarini tashkil qilish va saqlash, balki qishloqda hususiy va kichik ishlab chiqarish shahobchalarining maqbul hamda muqobil faoliyat turlarini tashkil qilish, qishloq xo‘jaligi va noqishloq xo‘jalikda ban bo‘lganlarinng (asosan fermer xo‘jaliklari) mehnat faoliyatidan foydalanayotganlar maqomini belgilash ham dolazarb masala hisoblanadi.

Bu nafaqat bandlik va doimiy ishchi o‘rinlarning samarali tuzilmasini shakllantirishga, bilki tashkil qilinayotgan tarmoqlar faoliyatining har bir turi bo‘yicha o‘ziga hos xususiyatlarini hisobga olgan holda va iqtisodiy qo‘llab – quvvatlash mexanizmlarini joriy qilish imkoniyatini yaratadi.

Qishloq aholisining turmush darajasi va ularning daromadlarini barqaror oshirish tadbirlari yaqin va uzoq muddatli istiqbolda qishloq hududlarida qishloq xo‘jaligi mahsulotlarini tayyorlash, saqlash va qayta ishlash sohasini rivojlantirishni ta’minlashda muhim indikator bo‘lib qolmoqda.

Respublikamizning barcha qishloq hududlarida qishloq aholini soni yaqin 2028 yil va 2030 yillargacha hisob qilingan prognoz shuni ko‘rsatadiki, qishloq aholisi 2.0-2.3 foiz doimiy o‘sishga ega bo‘ladi. Ammo, shu bilan birga qishloq aholisining ma’lumotlilik darajasi shahardagiga nisbat past bo‘lmoqda.

Turli mulkchilik shakllariga asoslangan qishloq xo‘jalik ishlab chiqarishining samarali faoliyat ko‘rsatishi uchun malakali, oliy va o‘rta maxsus ma’lumotli kadrlar tayyorlash va qayta tayyorlash tizimi dolzarb masala hisoblanadi va bu tizim uzoq muddatli hamda maqsadli yo‘naltirilgan bo‘lishi lozim.

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019 yil 23 oktabrdagi PF-5853-son “O‘zbekiston Respublikasi qishloq xo‘jaligini rivojlantirishning 2020 — 2030 yillarga mo‘ljallangan strategiyasini tasdiqlash to‘g‘risida”gi farmoniga muvofiq oziq-ovqat mahsulotlari xavfsizligini ta’minlash va iste’mol ratsionini yaxshilash, talab etiladigan

miqdordagi oziq-ovqat mahsulotlari yetishtirishni nazarda tutuvchi oziq-ovqat xavfsizligi davlat siyosatini ishlab chiqish va joriy etish; shuningdek, qishloq xo‘jaligida davlat boshqaruvi tuzilmasini restrukturizatsiya qilish va yanada rivojlantirishni nazarda tutuvchi boshqaruvning zamonaviy tizimlarini rivojlantirish masalalari dolzarb vazifalar sifatida belgilab berilgan.

Ta’kidlash joizki, xozirgi vaqtda qishloq xo‘jaligini boshqarish tizimda quyidagi muammolar maqjud, ya’ni:

- fermerlar uchun resurslar yetkazib berish hamda mahsulotlar ishlab chiqarish va sotishda davlatning bevosita ishtirok etishi sohaga xususiy investitsiyalar jalb qilinishini cheklab qo‘ymoqda;
- agrobiznes subyektlariga maslahat xizmatlari ko‘rsatish tizimining rivojlanmaganligi, biznesni boshqarish ko‘nikmalarining yetishmasligi, agrosanoat majmui va bank sohalarida kadrlar salohiyatining cheklanganligi xalqaro moliya institutlari kredit mablag‘larini yetarli darajada samarali o‘zlashtirilmayapti;
- investitsiyalarni boshqarish samaradorligini baholashning mustaqil monitoringi hamda baholash strukturasi, tizimi va mexanizmlari mavjud emas va boshqalar.

Strategiyada qishloq xo‘jaligi sohasida davlat boshqaruvining zamonaviy tizimlarini rivojlantirishning quyidagi asosiy yo‘nalishlari belgilab berildi, jumladan:

- agrosanoat majmuidagi davlat organlarining funksiyalari asosan ishlab chiqarish jarayonlarini boshqarishga yo‘naltirilgan va ularning ayrimlari xususiy sektorga o‘tkazilishi mumkin;
- meva-sabzavotchilik va chorvachilik sohalarida sezilarli o‘sish kuzatilishiga qaramasdan, xizmat ko‘rsatish infratuzilmasi, moddiy resurslar ta’minoti hamda ilmiy-tadqiqot va ta’lim muassasalarining aksariyat qismi paxta xom-ashyosi va boshoqli don yetishtirishga mo‘ljallangan;
- xalqaro standart va talablarga javob beradigan zamonaviy va sifatli xizmat ko‘rsatish infratuzilmasining yetishmasligi sohadagi muammolarni yanada murakkablashtirmoqda. Bu birinchi navbatda oziq-ovqat mahsulotlari xavfsizligi, veterinariya va fitosanitariya bilan bog‘liq davlat xizmatlariga taalluqlidi;
- yangi bozorlarga chiqish uchun ishlab chiqaruvchilar va qayta ishlovchilarga sertifikatsiyalash va maslahat xizmatlarini ko‘rsatuvchi xususiy sektorni rivojlantirish zarur.
- qishloq xo‘jaligi vazirligini funksional baholash (Management Functional Assessment Model — MFAM) va uning natijalari bo‘yicha yangi vakolat va faoliyat yo‘nalishlarini belgilash maqsadida vazirlikning tuzilmasi va bo‘linmalari faoliyatini qayta ko‘rib chiqish;
- strategiyani amalga oshirishga mas’ul tashkilotlar faoliyatini muvofiqlashtirish maqsadida qishloq xo‘jaligi va oziq-ovqat sohasida davlat boshqaruvi tizimini isloh qilish;
- tarmoq vazirlik va idoralar faoliyatining samaradorligini baholash orqali rag‘batlantirish mexanizmlarini ishlab chiqish hamda boshqaruv xodimlarning strategik va loyiha boshqaruvidagi salohiyatini oshirish;
- tarmoqda qo‘shimcha xizmatlarni ko‘rsatish maqsadida davlat-xususiy sheriklik modelini rivojlantirish;
- sohaning manfaatdor tomonlari (davlat, xususiy va jamoat tashkilotlaridan iborat) forumini tashkil etish;
- qishloq xo‘jaligi va oziq-ovqat sohasini rivojlantirish bo‘yicha Hukumat va hamkorlar (sohani qo‘llab-quvvatlashga jalb etilgan barcha donorlar va xalqaro moliya institutlari) forumini tashkil etish.

2022 yil 28 yanvardagi PF-60-son “2022-2026 yillarga mo‘ljallangan yangi O‘zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to‘g‘risida”gi farmonda belgilangan dasturiy tadbirlar doirasida qishloq xo‘jaligini kompleks rivojlantirish, qo‘shilgan qiymat zanjirini yaratish, sohada bozor munosabatlarini joriy etish, qayta ishlash va eksport infratuzilmasini rivojlantirish, agroxizmatlar tizimini hamda fermer va dehqonlarni moliyaviy qo‘llab-quvvatlashning zamonaviy mexanizmlarini joriy etish bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirildi.

Agrar sohani rivojlantirish, islohotlarni chuqurlashtirish, raqobatbardosh, bozor va eksportga yo‘naltirilgan sifatli mahsulot ishlab chiqarishni oshirish, aholini sifatli oziq-ovqat mahsulotlari bilan ta’minlash, eksport geografiyasini kengaytirish, qo‘shilgan qiymat zanjirni yaratish, sohaga ilm-fan va innovatsiyalarni joriy etish maqsadida O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019 yil 23 oktabrdagi PF-5853-son Farmoni bilan “O‘zbekiston Respublikasi qishloq xo‘jaligini rivojlantirishning 2020 -2030 yillarga mo‘ljallangan strategiya”si qabul qilindi.

Mazkur Strategiyada sohani rivojlantirishning 9 ta ustuvor yo‘nalishlari, qisqa va uzoq muddatli islohotlarni amalga oshirish belgilab berildi.

Strategiyada belgilangan vazifalar ijrosini tashkil etish hamda sohani boshqarishni tizimli muvofiqlashtirish maqsadida Qishloq xo‘jaligi vazirligi tuzilmasi takomillashtirildi.

Jumladan, O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining tegishli Farmon va qarorlari bilan Qishloq xo‘jaligi vazirining qishloq xo‘jaligida yer resurslaridan samarali foydalanish, qishloq xo‘jaligi ekinlarini joylashtirish, yer monitoringini amalga oshirish hamda Oziq-ovqat sanoatini rivojlantirish bo‘yicha hamda Qishloq xo‘jaligi sohasiga zamonaviy texnologiyalarni joriy etish, sohani raqamli tranformatsiya qilish hamda jadal raqamlashtirish va dasturiy mahsulotlarni joriy etish bo‘yicha vazir o‘rinbosarlari lavozimlari joriy etildi.

Vazirlik boshqaruv tuzilmasida Qishloq xo‘jaligini 2020-2030 yilgacha rivojlantirish strategiyasini amalga oshirish, Dorivor o‘simliklar yetishtirish, Organik ishlab chiqarishni rivojlashlantirish, Strategik tahlil, statistika

va raqamlashtirish, Qishloq xo‘jaligi ekinlari va yerlarini monitoring qilish boshqarmalari hamda Oziq-ovqat sanoatini rivojlantirish bo‘yicha bosh boshqarma tashkil etildi.

Strategiya doirasida 2019-2021 yillarda O‘zbekiston Respublikasining 7 ta Qonuni, O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 12 ta Farmon va 41 ta qarorlari hamda Hukumatning 33 ta qarorlari qabul qilinib, islohotlarning huquqiy asoslari yanada takomillashtirildi.

Xususan, O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 6-martdagi PQ-4633-son “Paxtachilik sohasida bozor tamoyillarini keng joriy etish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi hamda PQ-4634-son “G‘alla yetishtirish, xarid qilish va sotishga bozor tamoyillarini keng joriy etish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi qarorlari bilan davlat buyurtmasi asosida paxta xom ashyosi va boshoqli don yetishtirish, paxta xomashyosiga davlat tomonidan narx belgilash amaliyoti bekor qilindi.

Sohada agroxizmatlar tizimi faoliyatini muvofiqlashtirish va tubdan takomillashtirish, “fan – ta’lim - ishlab chiqarish” zanjirining integratsiyasini ta’minlash, qishloq xo‘jaligida qulay agrobiznes muhitini va yuqori qo‘shilgan qiymat zanjirini yaratish, ilmiy-tadqiqot muassasalarining faoliyatini tubdan isloh qilish maqsadida O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021 yil 3 fevraldagi gi PF-6159-sonli Farmoni hamda 2021 yil 3 fevraldagi PQ-4975-sonli qarori bilan Qishloq xo‘jaligida ta’lim, ilm-fan, ishlab chiqarish hamda agroxizmatlar ko‘rsatishning uzviy tizimini o‘zaro bog‘laydigan Qishloq xo‘jaligida bilim va innovatsiyalar milliy markazi hamda “Qishloq xo‘jaligida bilim va innovatsiyalar (AKIS)” Agroxizmatlar markazlari tashkil etildi.

AKIS markazlarida 100 dan ortiq agroxizmatlar ko‘rsatiladi hamda “daladan iste’molgacha” tamoyili asosida xalqaro sifat standarti va sertifikatlari joriy etilmoqda.

Bugungi kunga kelib, respublikada qariyb 1,5 mln gektar maydonda jami 456 ta agroklaster va kooperatsiyalar shundan, 97 ta paxta-to‘qimachilik, 64 ta g‘allachilik, 152 ta meva-sabzavotchilik, 33 ta sholichilik, 5 ta dorivor o‘simliklarni yetishtiruvchi klasterlar hamda 94 ta meva-sabzavotchilik va 11 ta paxta-to‘qimachilik kooperatsiyalari samarali faoliyat yuritmoqda.

Joriy yilda Prezidentimizning “Qishloq xo‘jaligi mahsulotlarining sifat va xavfsizlik ko‘rsatkichlari xalqaro standartlarga muvofiqligini ta’minlashga doir qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida” gi PF-5995 son Farmoni qabul qilinib, 155 ta fermer xo‘jaliklari va korxonalarga xalqaro Global G.A.P. standarti joriy etildi.

Qishloq xo‘jaligi sohasini yanalda rivojlantirish boshqaruv tizimini takomillashtirish, ishlab chiqarishning samaradorligini oshirish bo‘yicha yuqorida qayd etilgan farmon va qarorlarning ijrosini ta’minlashda amalga oshirilayotgan ishlar bilan bir qatorda ularning mantiqiy davomi bo‘lgan qishloq xo‘jaligi sohasi faoliyatini funksional baholash, uning natijalariga ko‘ra agrar soha vazirlik va idoralar faoliyatining yangi vakolat va faoliyat yo‘nalishlarini aniqlash maqsadida tashkiliy tuzilmasi va hududiy bo‘linmalarining funksiyalari qayta ko‘rib chiqilishini davrning o‘zi taqozo etmoqda.

Bunda:

vertikal va gorizontal boshqaruv tizimini takomillashtirish;

davlat xizmatlarining rolini bosqichma-bosqich kamaytirish va xususiy sektorga berish;

kadrlar salohiyati kompetensiyasini oshirish bo‘yicha kasbiy rivojlanish dasturlarini ishlab chiqish nazarda tutiladi

Jumladan, Qishloq xo‘jaligi vazirligining faoliyatini funksional baholash, uning natijalariga ko‘ra vazirlik faoliyatining yangi vakolat va faoliyat yo‘nalishlarini aniqlash maqsadida tashkiliy tuzilmasi va hududiy bo‘linmalarining funksiyalari qayta ko‘rib chiqilishi lozim.

Shu bilan birga qishloq xo‘jaligi sohasi faoliyatini davlat tomonidan muvofiqlashtirish va boshqarish mexanizmlarini takomillashtirish bo‘yicha amalga oshirilgan tizimli tadbirlar qishloq xo‘jaligi mahsuloti yetishtiruvchilarning iqtisodiy holati, moliyaviy barqarorligini ta’minlashga, oziq-ovqat xavfsizligini mustahkamlashga, agrar sektorning eksport salohiyatini oshirishga qolaversa sohada davlat aralashuvini kamaytirishga, fermer va dehqonlarimizni iqtisodiy samaradorligining oshishiga xizmat qilishi ta’minlanadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Qishloq xo‘jaligiga mo‘ljallangan yerlardan, suv resurslaridan samarali foydalanish va ekinlar holatini nazorat qilishning idoraviy va idoralararo axborot tizimlarini joriy etish, agrosanoat majmuidagi tashkilotlar tomonidan ko‘rsatiladigan xizmatlarni, shu jumladan, davlat xizmatlarini to‘liq elektron shaklga o‘tkazish, qishloq xo‘jaligi sohasida zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini joriy etish uchun davlat-xususiy sheriklik shartlari asosida maqsadli loyihalarni amalga oshirish kabi ustuvor yo‘nalishlardan biridir;

Muallif tomonidan rivojlangan xorijiy davlatlar qishloq xo‘jaligi boshqaruv tizimining funksional-innovatsion tuzilmalari hamda respublika agrosanoat majmuidagi vazirliklar va qo‘mitalarning boshqaruv tizimi innovatsion-funksional tuzilmlarini, shuningdek, bugungi kunda qishloq xo‘jaligi boshqaruv tizimida axborot-kommunikatsiya va raqamlashtirish texnologiyalarining jadal sur’atda joriy etilib borilishini o‘rganish va tahlillar asosida boshqaruvning o‘zaro bog‘liqlik funksional sxemasi tavsiya etildi;

Qishloq xo‘jaligi sohasi boshqaruv tuzilmasini agrosanoat majmuasi tizimidagi modernizatsiyalash tadbirlari va tuzilmaviy o‘zgartirishlarni amalga oshirilishi natijasida boshqaruv tizimida ham tubdan o‘zgarishlar ro‘y bermoqda va bu jarayon izchil davom etishi davr talabi bo‘lib qolmoqda. Mazkur islohotlarni hisobga olgan holda istiqbolda qishloq xo‘jaligi sohasining vertikal respublika, viloyat va tuman darajasidagi boshqaruv tuzilmalariga tegishli o‘zgartirishlar kiritish, boshqaruv tuzilmasining maqsadi, samaradorligi va ijrochilik funksiyalarini oshirib borish talab etiladi;

Qishloq xo‘jaligida davlat boshqaruvi tuzilmasini isloh qilish va yanada rivojlantirishni nazarda tutuvchi boshqaruvning zamonaviy tizimlarini rivojlantirish masalalari dolzarb vazifalardan biridir.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati

1. O‘zbekiston Respublikasining“ Innovatsion faoliyat to‘g‘risida”gi Qonuni. 2020-yil 7-aprel. www.lex.uz
2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi «2022-2026-yillarga mo‘ljallangan Yangi O‘zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to‘g‘risida»gi PF-60-son Farmoni.
3. Choriyev Q.A. Qishloq xo‘jaligida innovatsiyalar joriy qilish tizimini shakllantirish va rag‘batlantirish istiqbollari (uslubiy tavsiyalar). - Toshkent, 2014. - 10 b.;
4. Xushmatov N., Fayzullaeva T. Qishloq xo‘jaligiga xizmat ko‘rsatish tarmoqlari va fermer xo‘jaliklarini rivojlantirish asoslari // Ekonomika i klass sobstvennikov. – Toshkent, 2004. - №1. – 46 b.
5. Agro.uz

TOSHKENT DAVLAT
IQTISODIYOT UNIVERSITETI

IV GLOBAL VA MILLIY IQTISODIYOT TRENDLARI: “O‘ZBEKISTON – 2030” STRATEGIYASI FORUMI

YASHIL IQTISODIYOT VA TARAQQIYOT

Ilmiy elektron jurnal

(MAXSUS SON)

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o‘g‘li

““Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali 03.11.2022-yildan
O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№566955 reyestr raqami tartibi bo‘yicha ro‘yxatdan o‘tkazilgan.
Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug‘bek tumani
Kumushkon ko‘chasi, 26-uy.

1st CONFERENCE:
DIRECTIONS FOR ENSURING SUSTAINABLE ECONOMIC GROWTH IN THE CONTEXT OF TRANSITION TO A GREEN ECONOMY

2030

23-24 OCTOBER 2025

3RD CONFERENCE:
MACHINE LEARNING AND ARTIFICIAL INTELLIGENCE: A NEW APPROACH TO ECONOMETRIC ANALYSIS

- ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND DIGITAL TECHNOLOGIES
- ECONOMETRICS AND BUSINESS ANALYTICS
- DATA SCIENCE (DATABASES)
- DIGITAL GOVERNMENT
- DIGITAL TRANSFORMATION
- ECONOMIC STATISTICS
- QUANTITATIVE MEASUREMENT OF THE ECONOMY

2nd CONFERENCE:
BANKING AND FINANCIAL SYSTEM AND DIRECTIONS FOR DEVELOPING THE PRIVATE SECTOR

23-24 2025 OCTOBER

- Makroiqtisodiy barqarorlik
- Yashil iqtisodiyotda mehnat bozori
- Jahon iqtisodiyoti va xalqaro iqtisodiy munosabatlar
- Yashil investitsiya va kreditlash
- Yashil texnologiyalar
- Eko turizm
- Yashil innovatsiyalar

СТРАТЕГИЯ «УЗБЕКИСТАН –2030»

strategy2025.tsue.uz

YASHIL IQTISODIYOTGA O‘TISH SHAROITIDA BARQAROR IQTISODIY O‘SISHNI TA’MINLASH YO‘NALISHLARI

2030

https://strategy2025.tsue.uz/

TASHKENT STATE UNIVERSITY OF ECONOMICS

ФОРУМ

UZBEKISTAN STRATEGY

Elektron pochta: sq1141983@gmail.com
Telefon: +998 93 124 57 11
Sayt: https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz
Telegram: https://t.me/taraqqiyot_va_talim_uz

ISSN: 2992-8982
ISBN 978-9910-8110-8-1
9 789910 811081

CONFERENCE "GLOBAL AND NATIONAL ECONOMIC TRENDS"

1st CONFERENCE:
DIRECTIONS FOR ENSURING SUSTAINABLE ECONOMIC GROWTH IN THE CONTEXT OF TRANSITION TO A GREEN ECONOMY

2030
UZBEKISTAN STRATEGY

BANK-MOLIYA TIZIMI VA XUSUSIY SEKTORNI RIVOJLANTIRISH YO‘NALISHLARI